

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ "ΤΑΣΗΣ ΣΗΜΙΤΗ" ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΗΜΑΘΙΑ

Θέσεις για την πολιτική στρατηγική του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος

Β' ΜΕΡΟΣ

ΤΡΕΙΣ ΔΥΝΑΤΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ

Η αντικατάσταση του προτύπου άσκησης εξουσίας αποτελεί κεντρικό σημείο για τον εκσυγχρονισμό και τον εκδημοκρατισμό της ελληνικής κοινωνίας. Τρεις δρόμοι ανοίγονται.

Ο πρώτος είναι ο νεοσυντηρητικός. Η Νέα Δημοκρατία προτείνει την απελευθέρωση της αγοράς και των δυνάμεων του ανταγωνισμού και την κατάρτιση των κρατικών παρεμβατικών ρυθμίσεων. Ο δρόμος αυτός οδηγεί στη βία επιβολής ενός νέου τρόπου λειτουργίας της οικονομίας και της κοινωνίας με τη βοήθεια των αυτοματισμών της αγοράς και την ανέλεγκτη επίδραση των πιέσεων από την ενσωμάτωση της χώρας στη διεθνή οικονομία.

Ο δρόμος αυτός δεν είναι "αντικειμενικός" ή "ουδέτερος" όπως θέλει να τον παρουσιάσει η Νέα Δημοκρατία. Ευνοεί τις κοινωνικές εκκίνες ομάδες που είτε έχουν την οικονομική και κοινωνική δύναμη για να ανταπεξέλθουν στον ανταγωνισμό είτε έχουν δασυνδέσεις με το διεθνές περιβάλλον και μπορούν να τις αξιοποιήσουν. Ευνοεί τους λίγους κεφαλαιούχους και τους πολλούς μεταπράτες, δηλαδή το κοινωνικό στρώμα του οποίου τα συμφέροντα εκπροσωπεί η συντηρητική παράταξη. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται η ανασυγκρότηση της ηγεμονεύουσας κοινωνικής ομάδας και η δημιουργία νέων μηχανισμών άσκησης εξουσίας.

Ο δεύτερος δρόμος είναι η αναπαλιώση του υφιστάμενου συστήματος, με ανακατανομή των κρατικών παροχών και επιλεκτική ικανοποίηση εφεξής ορισμένων μόνον διεκδικήσεων. Ετσι η διανεμητική παρέμβαση του κράτους περιορίζεται στα επίπεδα που επιτρέπει η αποδοτικότητα του φορολογικού συστήματος, χωρίς να αποκλείεται και η χρησιμοποίηση και κάποιου εξωτερικού δανεισμού. Με αυτόν τον τρόπο η κοινωνική δομή συντηρείται στο μέτρο του δυνατού, οι κοινωνικές πιέσεις ελέγχονται με συνεχείς επαναπροορισμούς του τι απαιτεί η "οσότητα" και η "κοινωνική δικαιοσύνη", καθώς και με αντίστοιχο επανα-

προσδιορισμό πολιτικών προτεραιοτήτων απ' τις πολιτικές ηγεσίες.

Ο τρίτος δρόμος είναι η συγκροτημένη και συντεταγμένη πορεία προς την ενσωμάτωση της χώρας στο διεθνές περιβάλλον και τον μετασχηματισμό της κοινωνικής της δομής.

Ο δρόμος αυτός επιτρέπει την ελαχιστοποίηση των κοινωνικών τριβών και τη συνεργασία ενός όσο το δυνατόν ευρύτερου φάσματος κοινωνικών δυνάμεων για να μειωθεί το κόστος προσαρμογής και να αυξηθούν οι δυνατότητες της χώρας να αντιμετωπίσει τον διεθνή ανταγωνισμό.

Προϋπόθεση της λύσης αυτής είναι η διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης πρότασης για το κράτος και τη λειτουργία του. Πρόταση η οποία να αφορά τόσο τους όρους λειτουργίας της αγοράς όσο και τους όρους διανομής των πόρων από την πολιτεία με εξωγοραίες διαδικασίες. Η πρόταση αυτή δεν μπορεί παρά να είναι αποτέλεσμα ενός συνεχούς διαλόγου με την κοινωνία και τους κοινωνικούς φορείς, μιας προσπάθειας εξισορρόπησης αντιθέσεων και σύγκλισης διεκδικήσεων σε ένα κοινό πρόγραμμα.

Η ΑΝΑΠΑΛΙΩΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΠΑΡΟΧΩΝ

Η Αριστερά έχει να επιλέξει ανάμεσα στον δεύτερο και στον τρίτο δρόμο.

Μέσα στο ΠΑΣΟΚ υπάρχει μια ισχυρή τάση που προτείνει τον δεύτερο δρόμο. Η τάση αυτή θεωρεί ότι το κράτος παροχών λειτουργεί ικανοποιητικά στη διάρκεια της διακυβέρνησης της χώρας από το ΠΑΣΟΚ και μπορεί και μελλοντικά να εξασφαλίσει την ανταπόκριση της πολιτείας στα λαϊκά αιτήματα και τη συνεχή βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων. Η κρίση, όμως, αποδεικνύει το αντίθετο.

Πέρα από αυτό ο δεύτερος δρόμος δεν συμβιβάζεται, όπως αναλύθηκε ήδη, με μια προσπάθεια ενίσχυσης των δημοκρατικών μας θεσμών και εκσυγχρονισμού της κοινωνίας και της οικονομίας μας. Αντίθετα, δεν αποκλείεται να οδηγήσει και σε οπισθοδρομώσεις.

Μερικοί, επίσης, τον προκρίνουν στην βάση μιας, κακής νοούμενης, κομματι-

κής σκοπιμότητας. Αλλά ούτε και αυτή τη σκοπιμότητα δεν μπορεί να εξυπηρετήσει, αφού δεν πρόκειται να οδηγήσει ποτέ το ΠΑΣΟΚ στην κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Αντίθετα θα έχει ως αποτέλεσμα τη βαθμιαία παραπέρα συρρίκνωσή του. Και τούτο για τους εξής λόγους:

Η ιδεολογική επίθεση της Νέας Δημοκρατίας, σε συνδυασμό με τη φθορά του ΠΑΣΟΚ, έχουν βαθύτατα επηρεάσει το εκλογικό σώμα. Στις εκλογές του Απριλίου του 1990 επιβεβαιώθηκε η τάση που είχε διαφανεί στις προηγούμενες δύο εκλογικές αναμετρήσεις.

Σε όλη τη διάρκεια της μεταπολεμικής περιόδου η συντηρητική παράταξη ήταν πιο ισχυρή στην ύπαιθρο και πιο αδύνατη στα μεγάλα αστικά κέντρα. Από τον Ιούνη του 1989 η εικόνα αυτή άρχισε να αλλάξει. Τον Απρίλη του 1990 η Νέα Δημοκρατία αναδείχθηκε πρώτο κόμμα και πλειοψήφισε απέναντι στο ΠΑΣΟΚ και στον Συνσπισμό στο Λεκανοπέδιο της Αττικής και στη Θεσσαλονίκη.

Στις δύο αυτές περιφέρειες είναι συγκεντρωμένες πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις που επηρεάζουν αποφασιστικά τη διαμόρφωση της κοινής γνώμης πανελλαδικά και δείχνουν τις τάσεις της πολιτικής εξέλιξης. Αυτό σημαίνει πως η Νέα Δημοκρατία κατάφερε να προσεταιριστεί έναν ικανό αριθμό ψηφοφόρων από χώρους που παλιά στήριζαν τα αντισυντηρητικά κόμματα και έτσι να πετύχει ένα βαθύτερο ρήγμα στους χώρους αυτούς.

Η τάση αυτή επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι η συντηρητική παράταξη έχει κερδίσει με το μέρος της ένα μεγάλο τμήμα, αν όχι την πλειοψηφία, των ψηφοφόρων 18-35 χρόνων. Μόνο οι γενιές που γνώρισαν τη δικτατορία έχουν μια σαφή αντιδεξιά τοποθέτηση.

Πιο σημαντικό, όμως, είναι το γεγονός ότι, σύμφωνα με έρευνες της κοινής γνώμης, πολλές από τις αξίες, τα οράματα και τα συνθήματα που για δεκαετίες ενέπνεαν την προοδευτική παράταξη έχουν πάψει να έχουν απήχηση στην κοινωνία. Υπάρχει εκτεταμένη δυσπιστία απέναντι στο κράτος και τις πρωτοβουλίες του, και ταυτόχρονα έντονη επιθυμία για περισσότερη τάξη, πειθαρχία και για μια κοινωνία που να διοικείται αποτελεσματικά. Η ανάπτυξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, η αγορά και ο ανταγωνισμός βρίσκουν περισσότερη απήχηση απ' ό,τι σχέματα οικονομικού σχεδιασμού ή κοινής διοικησίας στα μέσα παραγωγής.

Για ένα σημαντικό τμήμα της σημερινής ελληνικής κοινωνίας το κράτος παροχών, όπως το εφάρμοσε το ΠΑΣΟΚ, δεν έδωσε πειστικά δείγματα ικανοποιητικής διαχείρισης.

Το ΠΑΣΟΚ έχει, επίσης, χάσει την επιρροή του στα μεσαία στρώματα. Τα κριτήρια που διαφορώνουν την πολιτική συμπεριφορά αυτών των στρωμάτων είναι η οικονομική βεβαιότητα, η ικανότητα διαχείρισης, ο περιορισμός της διαφθοράς, μια ρεαλιστική σχέση της Ελλάδας με το εξωτερικό περιβάλλον και ιδίως με την Ευρώπη.

Η πολιτική της αναπαλιώσης του κράτους παροχών όχι μόνον δεν απαντά στα ερωτήματά τους, αλλά αντίθετα ενισχύει τον σκεπτικισμό τους. Οι όποιες νέες υποσχέσεις δοθούν από το ΠΑΣΟΚ θα είναι χωρίς πειστικότητα, εάν

δεν συνοδεύονται από ενδείξεις μιας νέας διαφορετικής επιλογής.

Η έλλειψη πειστικότητας και αξιοπιστίας είναι σήμερα μία από τις κύριες αδυναμίες του ΠΑΣΟΚ και του ευρύτερου προοδευτικού χώρου. Είναι διάχυτη η αμφιβολία εάν οι προοδευτικοί πολιτικοί φορείς είναι σε θέση να πετύχουν την οικονομική σταθερότητα, να αποκαταστήσουν τη λειτουργικότητα των δημοσίων υπηρεσιών, να προσελκύσουν ή να πραγματοποιήσουν επενδύσεις.

Οι έρευνες δείχνουν ότι η αναξιοπιστία του πολιτικού λόγου της Αριστεράς αφορά ακόμη και προνομιούχους της τομείς όπως η εκπαίδευση και η υγεία, για τους οποίους επε-

κτείνεται η πεποίθηση ότι η συντηρητική παράταξη μπορεί να προσφέρει λύσεις. Η αντιμετώπιση αυτής της κρίσης αξιοπιστίας απαιτεί από το ΠΑΣΟΚ ένα νέο λόγο, μια νέα πολιτική πρακτική, μια νέα φυσιογνωμία. Προγράμματα που υποσχόνται την αντιμετώπιση σχεδόν όλων των προβλημάτων αντιμετωπίζονται με παντελή αδιαφορία από την κοινή γνώμη.

Η βιταμίνη D (καλσιφερόλη) είναι απαραίτητη για τη ανάπτυξη των παιδιών, αλλά και για τους ενήλικες. Ρυθμίζει τον μεταβολισμό του ασβεστίου, του φωσφόρου και αυξάνει το ποσοστό της απορρόφησής τους. Εκτός, όμως, από αυτά η βιταμίνη αυτή είναι πολύτιμη για τα κόκαλα. Συντελεί στην υγεία των οστών, των νυχιών, των δοντιών κλπ.

Η βιταμίνη D είναι μια ουσία με πολλές ιδιότητες. Παράγεται κυρίως από την έκθεση του δέρματος στο ηλιακό φως. Στα τρόφιμα βρίσκεται σε μικρές ποσότητες.

Ο ρόλος της είναι σημαντικός ιδιαίτερα αν σκεφθεί κανείς ότι η απουσία της μπορεί να προκαλέσει πολλές ανωμαλίες ιδιαίτερα στην ανάπτυξη των παιδιών. Η ραχίτις είναι γνωστή από την αρχαιότητα και προκαλείται από την ανεπάρκεια του οργανισμού σε βιταμίνη D. Το 1645-1650, καθώς και τον 19ο αιώνα η ασθένεια αυτή παιλιωρούσε το 80% των παιδιών των βιομηχανικών πόλεων όπως του Λονδίνου και της Ν. Υόρκης.

Θεωρούν τις συμβιβαστικές συμπεριφορές ως ανωβολογικές και οι συνδικαλιστικές ηγεσίες είναι απρόθυμες να τις προτείνουν στα μέλη τους. Η επίκληση μιας μεσομακροπρόθεσμης πολιτικής, η οποία θα αποφέρει μετά από ορισμένο χρόνο ωφέλειες μεγαλύτερες από τις βραχυπρόθεσμες απώλειες, δεν πείθει. Για τους εργαζόμενους και τους συνδικαλιστικούς τους εκπροσώπους η αντιφατικότητα της ασκούμενης πολιτικής προσεχίζει ότι οι όποιες βραχυπρόθεσμες υποχωρήσεις τους θα παραμείνουν χωρίς αντίκρουσμα.

Η μόνιμη απάντηση όλων ανεξαιρέτως σε κάθε προσπάθεια κοινωνικού και οικονομικού σχεδιασμού είναι πως "τελικά όλο οι ίδιοι πληρώνουν".

Μια πολιτική αναπαλιώσης του κράτους παροχών, πολιτική λίγο ως πολύ αυθαίρετη, θα ενισχύσει την αρνητική, απέναντι σε ένα γενικότερο σχεδιασμό, στάση και θα οξύνει τις κοινωνικές αναμετρήσεις με αναπόφευκτη συνέπεια την εκλογική συρρίκνωσή του κόμματος που στηρίζει τις αδιέξοδες αναμετρήσεις.

Μια νέα, υραιοποιημένη έκδοση του κράτους παροχών θα είναι, τέλος, αναγκασμένη

να βασίζεται στις γνωστές πρακτικές των αυθαίρετων επιλογών, με στόχο την εξυπηρέτηση του πελατειακού δικτύου του κυβερνώντος κόμματος.

Το κράτος παροχών σε οποιαδήποτε μορφή, ακόμη κι στην "προοδευτική" εκδοχή του, στηρίζεται στη διάκριση των πολιτών ανάμεσα σε οπαδούς και αντιπάλους της κυβερνητικής παράταξης. Όμως το μεγαλύτερο τμήμα του Ελληνικού λαού είναι - και δικαίως - ριζικά αντίθετο με διχαστικές και ρουσφετολογικές πρακτικές.

Το τμήμα αυτό δεν θα στηρίξει μία παράταξη που αντιλαμβάνεται την εκλογική επιτυχία ως πράσινο φως για τη λαφυραγώγηση του κρατικού μηχανισμού. Η ψήφος δεν παρέχει δικαιώματα που πρέπει να εξαργυρωθούν.

Η καλσιφερόλη αναγκαία σε παιδιά και ενήλικες ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ

Η βιταμίνη D (καλσιφερόλη) είναι απαραίτητη για τη ανάπτυξη των παιδιών, αλλά και για τους ενήλικες. Ρυθμίζει τον μεταβολισμό του ασβεστίου, του φωσφόρου και αυξάνει το ποσοστό της απορρόφησής τους.

Εκτός, όμως, από αυτά η βιταμίνη αυτή είναι πολύτιμη για τα κόκαλα. Συντελεί στην υγεία των οστών, των νυχιών, των δοντιών κλπ.

Η βιταμίνη D είναι μια ουσία με πολλές ιδιότητες. Παράγεται κυρίως από την έκθεση του δέρματος στο ηλιακό φως. Στα τρόφιμα βρίσκεται σε μικρές ποσότητες.

Ο ρόλος της είναι σημαντικός ιδιαίτερα αν σκεφθεί κανείς ότι η απουσία της μπορεί να προκαλέσει πολλές ανωμαλίες ιδιαίτερα στην ανάπτυξη των παιδιών. Η ραχίτις είναι γνωστή από την αρχαιότητα και προκαλείται από την ανεπάρκεια του οργανισμού σε βιταμίνη D. Το 1645-1650, καθώς και τον 19ο αιώνα η ασθένεια αυτή παιλιωρούσε το 80% των παιδιών των βιομηχανικών πόλεων όπως του Λονδίνου και της Ν. Υόρκης.

ΜΟΙΡΑΣΤΕΙΤΕ ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΜΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ
ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΕΡΑΡΧΩΝ 1

ΤΩΡΑ!!!! ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΕΙΤΕ ΣΤΟ AUTO CROSS
ΜΕ ΠΙΝΑΚΙΑ ΕΚΘΕΣΗ-ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΤΗΛΕΦΩΝΟΝΤΑΣ ΣΤΑ: 21.051-23.468-22.801

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

Το ΠΑΣΟΚ δεν μπορεί να είναι υπερασπιστής μιας πολιτικής που η κοινή γνώμη καταδικάζει και παρ' όλα αυτά να ελπίζει ότι θα καταστεί ρεύμα πλειοψηφίας. Ο μόνος δρόμος για το ΠΑΣΟΚ εάν θέλει να επανακτήσει την κοινοβουλευτική πλειοψηφία είναι να ακολουθήσει μια συγκεκριμένη πορεία προς το σοσιαλιστικό εκσυγχρονισμό, μια πορεία από το κράτος παροχών στο κοινωνικό κράτος.

Η δημιουργία του κοινωνικού κράτους είναι ο μόνος τρόπος για να εξασφαλίσουμε περισσότερη ελευθερία στο άτομο και να διαμορφώσουμε μια αυτοδύναμη κοινωνία και ένα αποτελεσματικό κράτος.

Ο στόχος ενός σοσιαλιστικού κόμματος δεν είναι μια πολιτεία κοινωνικής φιλαν-

θρωπίας που συμπαραστέκεται στις "λαϊκές" τάξεις ασκώντας μια λαϊκίστικη πολιτική. Το ζητούμενο είναι η σοσιαλιστική πολιτική η οποία θα προωθήσει μια οργανώση της κοινωνίας που θα περιορίζει τις δυσλειτουργίες της καπιταλιστικής οικονομίας και θα κάνει περλιτή την κρατική φιλευσπλαχία.

Ενα σοσιαλιστικό κίνημα οφείλει να αρνείται τη διλημματική επιλογή μεταξύ του σοφιλευθερισμού και του λαϊκισμού. Η δική του επιλογή είναι η προώθηση μιας νέας κοινωνικής οργάνωσης που να διευρύνει συνεχώς τις δυνατότητες ελευθέρης ανάπτυξης των πολιτών. Επιλογή του είναι το κοινωνικό κράτος.

(Συνέχεια στο αυριανό φύλλο)

κτιθενται απ' ευθείας στον ήλιο αλλά και οι έγκυες γυναίκες χρειάζονται μεγαλύτερη ποσότητα.

Η απουσία της βιταμίνης D μπορεί να οφείλεται όχι μόνο στην έλλειψη ηλίου, αλλά και στη μολυσμένη ατμόσφαιρα. Δυστυχώς, δεν μπορούμε να πάρουμε την απαραίτητη ποσότητα μόνο από τις τροφές γιατί όπως είπαμε, το ίδιο το δέρμα τη συνθέτει από το ηλιακό φως.

Η έλλειψη της εμφανίζει συμπτώματα μυϊκής κόπωσης, καρδιακή δυσλειτουργιών, προβλήματα στο θυρεοειδή και οστεομαλάκωση.

Σε ποιές τροφές βρίσκεται η βιταμίνη D: σε διεθνείς μονάδες (UJ) ανά 100 γραμμάρια: μωρουρέλαιο 10.000 έως 30.000, τόνος 200.000 έως 600.000, σκουμπρί, χέλι, σαρόδρα 300 έως 1.000, σκυτί μοσαχρίσιο και βοδινό 2.000.000 έως 4.000.000, γάλα 4 έως 20, βούτυρο 20 έως 80, κρόκος αβγού 460 έως 400.

ΜΕΛΛΟΝΤΕΣ

ΓΑΜΟΙ

Ο ΑΜΠΑΤΖΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ του Στυλιανού και της Μαριόρτσας το γένος Λιάπη που γεννήθηκε και κατοικεί στη Βέροια και η ΖΑΦΕΙΡΟΓΙΑΝΝΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ του Δημητρίου και της Αναστασίας το γένος Τσαμήτρου που γεννήθηκε στη Θεσ/νίκη και κατοικεί στη Βέροια πρόκειται να παντρευτούν με θρησκευτικό γάμο που θα γίνει στον Ιερό Ναό Μητροπόλεως Βέροιας.

Ο ΣΔΟΥΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ του Αντωνίου και της Αντωνίας το γένος Σιλιογκούνα που γεννήθηκε στο Διαβάτο και κατοικεί στη Βέροια και η ΤΣΑΠΑΝΙΤΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ του Βασιλείου και της Αναστασίας το γένος Παπαδοπούλου που γεννήθηκε στο Λουτρό Ημαθίας και κατοικεί στη Βέροια θα παντρευτούν με θρησκευτικό γάμο που θα γίνει στον Ιερό Ναό Αγίων Αναργύρων Βέροιας.

"Σκέφτομαι και γράφω" όταν ό,τι κι όπως μ' αρέσει
ΤΗ ΣΤΗΛΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΤΑΙ: Ο ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΥ
ΑΦΟΒΟΣ Σ' ΟΛΑ
- Τραβήξτε με "μια ούλοι" έλεγε ο Μισοούλης. Ατρόμητος και σταθερός, στο ύψος του ήταν. Τα βάζε ακόμα και με τα κύματα ο αθεόφοβος! Όλα τον συγκινούσαν, μα τίποτα δεν τον τρόμαζε. Σκέτος θρύλος.
Και τι δε γράφτηκαν και ειπώθηκαν γι' αυτόν τον ημίθεο! Από που ν' αρχίσει κανείς και που να τελειώσει;
Σ' όλα τα ποιήματα είναι

ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΟΥ ΕΛΠΙΔΑ ΤΑΣΗΣ